

woord toen om vliegers met een geraamte en het koppelen van vliegers te verlaten. Ook de lijnopwikkelssystemen heb ik losgelaten. De voornaamste veiligheidszorgen voor treinen en lijnopwikkelmiddelen zijn voortgekomen uit eigen ervaring en voorvallen bij anderen, wanneer vlieger-treinen of lijnen losbreken en hoogspanningslijnen raken. Het voornemen alleen opblaasbare vliegers te gebruiken was tijdelijk een voldoende antwoord daarop. Maar toen in 1990 de vliegerfeesten steeds drukker werden, is het veiligheids-

probleem onder de druk van de organisatoren weer helemaal aanwezig.

De meeste veiligheidsinstructies die fabrikanten bij hun producten leveren zijn meer ter bescherming van het product dan voor de veiligheid van de omgeving. Mijn motivatie om dit artikel te publiceren is het veilig vliegeren en niet het heel houden van de vliegers.

Onder grote vlieger wordt verstaan, een vlieger die krachtig genoeg is om een persoon op te tillen.

Hierna volgt een set regels, die van de gedachte uitgaan dat de vliegeraar het overleeft. Laten we zeggen een risico niveau dat beter is dan bij hanggliding of autoraces, maar misschien niet zo veilig als windsurfing of mountainbiking. Deze stelling moet aantonen hoe gevaarlijk ik het vliegeren met grote vliegers inschat. Als je voor dat risico-niveau geen verantwoordelijkheid wilt nemen, is het antwoord eenvoudig: vlieger niet bij alle windsterkten, of op plaatsen waar je de veiligheid niet kunt garanderen.

Na het analyseren van 40 à 50 ongelukken en bijna-ongelukken waarvan ik getuige was, komen er enkele regels duidelijk naar voren die in groepen zijn in te delen, namelijk:

1. lijnverwarring;
2. persoonlijke uitrusting;
3. het zwaaien;
4. lijnbreuk;
5. ankerpunten;
6. moedwillige handelingen.

Lijnverwarring.

Bij lichte wind ontstaat niet snel een gevaarlijke situatie, omdat de krachten zwak zijn en de ontwikkelingen langzaam gaan. Ze geven je genoeg tijd om de zaak op te lossen.

Windkracht is proportioneel aan het kwadraat van de windsnelheid. Dubbele windsnelheid verhoogt viermaal de trekkracht.

De grootste vrees voor alle serieuze vliegeraars met grote vliegers op het moment dat de vlieger omhoog gaat is gegrepen te worden door de lijn, de toomlijnen, de staart, enzovoort. Dit veroorzaakte de dood van Steve Eideken. Ik herinner me bij het oplaten de vele keren dat ik mezelf en anderen snel vrij moest maken van aanspannende lijnen, of struikelpartijen door zwaaiende toomlijnen. Er is reëel gevaar, maar in analogie bij de te stellen eisen aan de bemanningen van jachten geldt: blij vrij van slaande lijnen tijdens zeilbewegingen. De bijbehorende veiligheidsprocedures zijn gelijk; fysieke fitheid, bewegelijkheid, ervaring en geen verslapping van de concentratie.

Persoonlijke uitrusting.

De kleding. Wanneer er bij bewegende lijnen moet worden gewerkt, zijn er enkele dingen die men niet moet dragen. Het algemene principe is dat goed passende niet hakende kleding minder aanleiding geeft dat lijnen gaan vastzitten.

Juwelen: Ringen aan vingers haken aan lijnen en ontzetten vingers. Oorringen worden er uitgetrokken, maar zijn zelden oorzaak van ongelukken. Hangers, in feite alles dat rond je nek hangt, is onveilig. Polshorloges en armbanden kunnen lastig zijn, maar zijn niet levensbedreigend.

Schoeisel. Schoenveters en zelfs sterk geprofileerde zolen kunnen in lijnen haken. Het probleem is niet te sterk geprofileerde schoenen te vinden, die toch grip houden en de bewegelijkheid niet verminderen.

Handschoenen. Het behouden van de beweeglijkheid van de vingers voor snelle reacties bij het ontwarren van knopen is noodzakelijk. Zulke situaties ontstaan snel bij het vliegen van grote vliegers. Handschoenen beperken de beweeglijkheid sterk en verhogen de kans op fatale ongelukken. Door de grotere lijndiameters zijn verbrande handen